

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2576/24
19.6.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Валентине Тодоровић Воркапић и Мирославе Вучетић, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Валентина Ђорђић Мијатовић, адвокат из Београда, ул.Ресавска бр.23, против туженог Предузећа за телекомуникације “Телеком Србија” а.д., са седиштем у Београду, ул.Таковска бр.2, као правног следбеника “Моја Нова” д.о.о., са седиштем у Београду, Булевар Арсенија Чарнојевића бр.99б, која је правни следбеник “Корепникus Technology” д.о.о., Београд, са седиштем на Новом Београду, Булевар Арсенија Чарнојевића бр.99б, ради поништаја и накнаде штете, одлучујући о изјављеној жалби туженог против пресуде Трећег основног суда у Београду П1 387/22 од 14.11.2023.године, исправљене решењем истог суда П1 387/22 од 14.12.2023.године, у седници већа одржаној дана 19.6.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П1 387/22 од 14.11.2023.године, исправљена решењем истог суда П1 387/22 од 14.12.2023.године, у ставовима првом, другом и петом изреке и жалба туженог у том делу **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље да се обавезе тужени да плати тужиљи трошкове састава одговора на жалбу, као неоснован.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 387/22 од 14.11.2023.године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и поништено као незаконито решење правног претходника туженог о отказу Уговора о раду бр.334/2019 од 17.4.2019.године, као незаконито. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да плати тужиљи на име накнаде штете износ од 698.764,53 динара са законском затезном каматом почев од 14.11.2023.године до исплате у року од 15 дана. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиље да се обавезе тужени да плати тужиљи на досуђени износ накнаде штете због незаконитог отказа из става другог изреке законску затезну камату од 18.4.2019.године до 14.11.2023.године. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужиље да се обавезе тужени да плати тужиљи накнаду штете за износ од досуђеног, а до траженог износа од 1.397.529,06 динара, са законском затезном каматом почев од 18.4.2019.године до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке обавезан је тужени да плати тужиљи на име трошкова парничног поступка износ од 175.500,00 динара са законском затезном каматом од дана када се стекну услови за извршност пресуде до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Наведена пресуда је исправљена решењем истог суда П1 387/22 од 14.12.2023. године тако што у ставу петом изреке уместо износа од “175.5000,00” треба да стоји износ од “ 175.500,00 динара”.

Против ове пресуде у ставовима првом, другом и петом изреке жалбу је благовремено изјавио тужени због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на жалбу туженог.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба туженог у побијаном делу неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1 - 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде у побијаном делу.

Из чињеничног утврђења у првостепеном поступку следи: да је тужиљи, запосленој на пословима радног места ..., са VII степеном стручне спреме - дипломирани економиста, отказан Уговор о раду по основу решења директора туженог бр.334/2019 од 17.4.2019.године, зато што је тужиља својом кривицом учинила повреду радне дисциплине – неоправдано изостајање са рада три дана са прекидима у току

једног месеца у смислу правила из одредбе члана 179 став 2 тачка 5 закона и члана 59 став 2 тачка 4 и тачка 6 Правилника о раду. Наиме, тужилци је стављено на терет да се није јавила на рад 12.3.2019.године, имајући у виду да је последњи дан привремене спречености за рад истицао дана 11.3.2019.године. Тужилца се није појавила на свом радном месту 12.3. и 13.3.2019.године, већ је 13.3.2019.године поднела захтев за одобрење коришћења годишњег одмора у трајању од 17 радних дана почев од 13.3.2019.године. Тужени није одобрио неблагоприятан захтев тужилце за коришћење годишњег одмора, имајући у виду да је тужилца имала рок за подношење захтева најкасније седам дана пре почетка годишњег одмора, а тужилца је путем имејла и телеграма јасно и недвосмислено обавештена да се јави на рад дана 14.3.2019.године, односно да, уколико и даље има здравствене проблеме, достави документацију о привременој спречености за рад. Међутим, тужилца се оглушила на овај позив туженог и на посао није дошла ни 14.3., и 15.3.2019.године, нити је оправдала изостанак са рада. Наиме, тужилца је засновала радни однос на неодређено време код правног претходника туженог “Корепникус Технологи” d.o.o., почев од 1.11.2016.године и обављала је послове на радном месту ... са VII степеном стручне спреме, све до тренутка доношења решења о отказу уговора о раду од 17.4.2015.године, због неоправданог изостанка са рада три радна дана са прекидима у току једног месеца. Према разлозима оспореног решења и стања у спису произлази да је тужилци препорученом пошиљком на адресу пребивалишта упућено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду дана 18.3.2019.године на адресу ... и на адресу ..., да је о томе директор туженог сачинио белешку о немогућности достављања упозорења, јер су се препоручене пошиљке вратиле туженом 27.3.2019.године са назнаком “није тражио”. Тужени је такође сачинио и службену белешку о саставу комисије: ББ, председник комисије, ВВ и ГГ, као чланови комисије, ради вођења евиденције о процедури достављања упозорења. Такође из службене белешке сачињене дана 17.4.2019.године утврђено је да је дана 29.3.2019.године на огласној табли истакнуто упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду које је сачињено дана 18.3.2019.године и да је исто скинуто са огласне табле дана 16.4.2019.године. Из исказа тужилце саслушане у својству странке је утврђено да се тужилца у међувремену запослила по окончаном породилском одсуству у Фирми “...” d.o.o., дана 17.5.2021.године и да не жели да се врати код туженог на рад, имајући у виду да јој је плата била око 2000 евра у динарској противвредности, да је удата и да њен супруг ради, а да је примала накнаду за породилско и да има девојчицу ... од петнаест месеци. Такође је навела да је примила решење о престанку радног односа, али да исто није лично потписала, већ да је потписао дечко њене сестре док писмено упозорење никада није примила. Из исказа сведока ДД утврђено је да је сведок у спорном периоду обављала послове ... код правног претходника туженог “Корепникус Технологи” d.o.o., да је тужилца у марту и априлу 2019.године била одсутна због привремене спречености за рад, да је зграда “Корепникус Технологи” била на Новом Београду у Булевару Арсенија Чарнојевића, да је сваки дан пролазила поред огласне табле у марту и у априлу 2019.године, али да на истој није било окачено никакво писано упозорење које је гласило на име тужилце, нити било какво друго упозорење. У том периоду није виђала ни тужилцу, већ је њене дознаке донела ТЂ. Сведок је још једном потврдила да када се уђе у “Корепникус Технологи” види се огласна табла која је велика тако да не може да се не примети, да се нису многе ствари качиле на огласну таблу, а такође и сведок ТЂ која је обављала послове ... код правног претходника туженог је у свом исказу навела да се огласна табла

налазила у приземљу лево и да су се на њу качила сва обавештења и промене односно одлуке и све што се односило на рад у компанији, да је због природе посла морала свакодневно да пролази поред огласне табле, али да никакво решење нити било каква одлука или било шта друго везано за тужиљу није било на огласној табли, јер би то сведок видела. Међу парничним странкама је неспорно да је тужиљи за месец који претходи престанку радног односа за март месец 2019. година исплаћена нето зарада у висини од 232.921,51 динар и да висина штете уместо враћања на рад у висини од три зараде износи 698.764,53 динара.

Имајући у виду напред утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиље основан и да је отказно решење незаконито, имајући у виду да тужиља није упозорена на постојање отказних разлога на који начин није испоштована одредба члана 185 Закона о раду. Првостепени суд је истовремено обавезао туженог да плати тужиљи на име накнаде штете уместо враћања на рад накнаду штете у висини од три нето зараде у укупном износу од 698.764,53 динара, док је у преосталом делу захтев тужиље од досуђеног до траженог износа од 1.397.529,06 динара са законском затезном каматом одбио као неоснован, све са позивом на одредбу члана 191 Закона о раду.

Супротно наводима жалбе туженог првостепени суд је, у односу на побијани део изреке, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право.

Одредбом члана 179 став 2 тачка 5 Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе која је утврђена општим актом односно уговором о раду. Одредбом члана 180 Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179 став 2 и 3 овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе у упозорењу (став 1). У упозорењу из става 1 овог члана послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење (став 2).

Одредбом члана 185 Закона о раду прописано је да се уговор о раду отказује решењем у писаном облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку, да решење мора да се достави запосленом лично у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта и боравишта запосленог (став 2), ако послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу става 2 овог члана послодавац је дужан да о томе сачини писмену белешку (став 3). У случају из става 3 овог члана решење се објављује на огласној табли послодавца и по истеку осам дана од дана објављивања сматра се достављеним (став 4). Запосленом престаје радни однос даном достављања решења осим ако овим законом или решењем није одређен други рок (став 5).

У одсуству упозорења пре доношења решења о отказу уговора о раду или када се упозорење не достави запосленом аналогном применом правила достављања акта отказа уговора о раду (у одсуству законом прописане процедуре за достављање

упозорења о отказу, каква је ситуација у конкретном случају), запосленом је повређено право на одбрану, како то правилно закључује и првостепени суд која је заштићена одредбом члана 180 Закона о раду као и чланом 7 Конвенције међународне организације рада о престанку радног односа на иницијативу послодавца (“Службени лист СФРЈ” - Међународни уговори бр.4/84 и 7/91).

У конкретном случају, упозорење о постојању разлога за отказ тужени није могао да достави тужиљи лично у просторијама послодавца, имајући у виду да је тужиља била привремено спречена за рад, па је у том случају тужени доставу упозорења тужиљи покушао да достави путем поште, на адреси њеног пребивалишта Наиме, из стања у спису произлази да је тужени препорученом пошљицом покушао доставу упозорења на адресу ... и адресу ..., о чему је директор туженог сачинио белешку од 29.3.2019.године из чије садржине следи да достава упозорења није извршена јер су се препоручене пошљике вратиле послодавцу 27.3.2019.године са назнаком “није тражио”. Такође, запослена ББ је дана 28.3.2019.године покушала је да тужиљу, на адреси у ул.... лично обавести о постојању разлога о отказу уговора о раду и да јој уручи упозорење, али улазна врата стана нико није отварао, тако да упозорење није могло да буде достављено тужиљи. Тужени је Одлуком од 29.3.2019.године формирао комисију ради вођења евиденције о процедури достављања упозорења тужиљи у саставу: ББ, председник комисије и ВВ и ГГ, чланови комисије.

Међутим, супротно наводима жалбе туженог, иако је тужени сачинио службену белешку дана 17.4.2019.године и из садржине исте следи да је дана 29.3.2019.године на огласној табли истакнуто упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду и да је исто скинуто са огласне табле дана 16.4.2019.године, не може се сматрати уредно достављеним упозорењем о отказу уговора о раду на огласној табли туженог након неуспешне доставе упозорења на адреси тужиље, имајући у виду да тужени у складу са применом правила о терету доказивања, у смислу правила из одредбе члана 231 ЗПП, није на поуздан начин доказао када је упозорење истакнуто на огласној табли туженог и када је скинуто са огласне табле, који доказ (извод из књиге евиденције) је био дужан да достави уз службену белешку, како то правилно закључује првостепени суд.

У прилог наведеном, искази саслушаних сведока ЕЕ и ЂЂ, из чијих исказа произлази да на огласној табли у марту и априлу 2019.године није било истакнуто никакво писано упозорење које је гласило на тужиљу, да су сведоци свакодневно пролазили поред огласне табле која је иначе велика и да не може да се не примети, да су се многе ствари качиле на огласну таблу, али да у конкретном случају није било истакнуто ништа што је везано за тужиљу.

Зато, имајући у виду да тужени током поступка није на поуздан начин доказао да је писано упозорење истакнуто и скинуто са огласне табле, правилан је закључак првостепеног суда да је отказно решење незаконито због непоштовања процедуре и доставе упозорења у смислу правила из одредбе члана 180 и 185 Закона о раду.

Имајући у виду да је отказно решење незаконито, а да је тужиља изјавила да не жели да се врати на рад и да је истакла захтев за накнаду штете уместо враћања на рад, правилно је првостепени суд, с позивом на одредбу члана 191 став 5 Закона о раду,

обавезао туженог да плати тужиљи накнаду штете у висини од 698.764,53 динара, у висини три месечне зараде (нето зарада је неспорна међу парничним странкама и износи 232.921,51 динар), правилно ценећи све околности случаја, да је тужиља радила две године код туженог, да има ћерку која је у тренутку закључења расправе имала непуних годину и по дана, а што се види из Матичне књиге рођених, да је тужиљин супруг запослен, да је тужиља примала новчану накнаду за период породилског одсуства и да је тужиља засновала радни однос на неодређено време.

На досуђени износ накнаде штете, правилно је досуђена законска затезна камата од дана пресуђења у ком делу је правилно примењена одредба члана 277 Закона о облигационим односима.

Такође је правилна и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу петом изреке, имајући у виду да је иста донета правилном применом одредби чланова 153 и 154 ЗПП, сразмерно успеху странака у спору, како у делу за главни дуг, тако и у делу за законску затезну камату као споредно потраживање (од дана извршности пресуде), у ком делу је правилно примењена одредба члана 277 Закона о облигационим односима.

Имајући у виду да трошкови састава одговора на жалбу не спадају у нужне трошкове, овај суд као другостепени, је захтев тужиље за накнаду трошкова на име састава одговора на жалбу, одбио као неоснован.

С обзиром на наведено, Апелациони суд у Београду је применом правила из одредбе члана 390 и 165 став 1 ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11), потврдио првостепену пресуду у ожалбеном делу и одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**